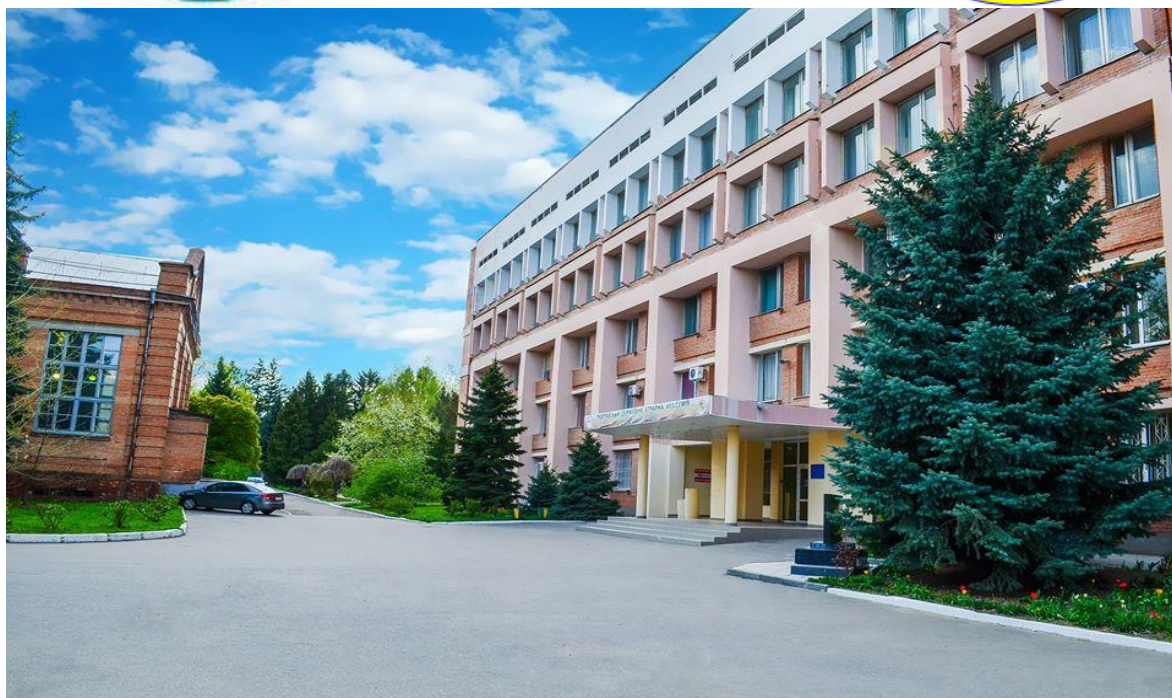

Міністерство освіти і науки України
Полтавська обласна державна адміністрація
Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет
Сумський національний аграрний університет
Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
Тернопільський національний економічний університет
Миколаївський національний аграрний університет
Полтавська державна аграрна академія
Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів і кредиту
Рада молодих вчених Полтавської державної аграрної академії

***VI Всеукраїнська науково-практична конференція
молодих вчених
«Наукове забезпечення розвитку національної економіки:
досягнення теорії та проблеми практики»***

**31 жовтня 2019 року
м. Полтава**

УДК 338.439.5

ББК 65.9 (4УКР) 42

Редакційна колегія:

Аранчій В. І. – кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавської державної аграрної академії.

Дорогань-Писаренко Л. О. – кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавської державної аграрної академії.

Чумак В. Д. – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри фінансів і кредиту Полтавської державної аграрної академії, професор кафедри.

Зоря О. П. – кандидат економічних наук, доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів з наукової роботи, доцент кафедри фінансів і кредиту Полтавської державної аграрної академії.

Безкровний О. В. – кандидат економічних наук, доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів, доцент кафедри фінансів і кредиту Полтавської державної аграрної академії.

Зоря С. П. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів і кредиту, голова Ради молодих вчених Полтавської державної аграрної академії.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики. Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (м. Полтава, 31 жовтня 2019 року). – Полтава, 2019. – 175 с.

У збірнику надруковані матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Відповідальність за зміст і редакцію наукових праць несуть їх автори. Для здобувачів вищої освіти і молодих вчених закладів вищої освіти.

© Колектив авторів, 2019 рік

3. Скібіцький О. М. Антикризовий менеджмент : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 568 с.

**Валентина Чумак, к.е.н., доцент;
Наталія Кіріченко, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
Полтавська державна аграрна академія**

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВ

Неодмінною умовою ефективного функціонування ринкового механізму в сучасних умовах є усунення з нього підприємств-банкрутів. Тому важливим завданням дослідження є розгляд економічної суті банкрутства. Теоретичне дослідження зазначених проблем, які мають важливе загальногосподарське значення, обумовлюють актуальність обраної теми, її наукову і практичну цінність. У процесі реалізації поставленої мети необхідно уточнити економічну сутність та зміст банкрутства, встановити вплив основних факторів, що обумовлюють кризовий розвиток суб'єктів господарювання в сучасних умовах.

Ринкова економіка, де функціонують підприємства різних форм власності, припускає не лише спільні економічні відносини між товаровиробниками, але й конкурентні – у боротьбі за споживача. Суб'єкт господарювання, що не витримав конкуренції, як правило, стає банкрутом. Банкрутство – загальновідомий та необхідний інструмент ринкової економіки.

В наукових працях подані різноманітні визначення терміну «банкрутство». Ряд науковців розуміють банкрутство як юридичний термін: це визнання в судовому порядку неспроможності підприємства розрахуватися із своїми боргами. Інші автори визнають як економічну категорію: це фінансовий стан підприємства, пов'язаний з нестачею активів у ліквідній формі, з перевищенням витрат над виручкою від реалізації, з незадовільним співвідношенням між зобов'язаннями боржника і його активами. Слід зазначити, що в законодавстві деяких країн термін «банкрутство» не вживається, а використовується поняття «неспроможність». В інших навпаки (наприклад, у США) використовується термін «банкрутство». В законодавчих актах Білорусії поняття «банкрутство» чітко відокремлено від поняття «неспроможність». В російському та українському законодавстві один термін підкріплено іншим.

Вітчизняні вчені-економісти під банкрутством підприємства розуміють неспроможність суб'єкта господарювання фінансувати поточну операційну діяльність і своєчасно погасити строкові зобов'язання. При цьому банкрутство визначають як «неспроможність боржника-підприємства, банку, іншої організації чи окремої особи платити за своїми борговими зобов'язаннями. Банкрутство може бути зумовлене конкуренцією, біржовими спекуляціями, некомпетентним управлінням, створенням неплатоспроможних підприємств тощо» [2, 3]. На думку О. О. Терещенко банкрутство – це пов'язана з

недостатністю активів у ліквідній формі неспроможність юридичної особи задовольнити в установленій для цього строк заявлені до неї з боку кредиторів вимоги і виконати зобов'язання перед бюджетом [2, с. 125].

Відповідно до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», «банкрутство – визнана господарським судом неспроможність боржника відновити свою платоспроможність та задовольнити визнані судом вимоги кредиторів не інакше як через застосування ліквідаційної процедури» [1, с. 858].

Банкрутство, як правило, це результат одночасного впливу зовнішніх та внутрішніх факторів. Так, в країнах із розвинутою ринковою економікою третина банкрутств викликана зовнішніми факторами, а дві третіх – внутрішніми. За оцінкою західних експертів, 90 % різних невдач малих фірм пов'язано із некомпетентністю або недосвідченістю менеджерів, невмінням їх орієнтуватися в ринкових умовах, що веде до прийняття помилкових рішень і втрати позицій на ринку.

На нашу думку, на фінансовий стан українських підприємств в більшій мірі впливають зовнішні чинники. До найбільш значимих слід віднести: політичну та економічну нестабільність держави, фіскальну податкову політику, інфляційні процеси, взаємні неплатежі і інші. Важливим фактором впливу на фінансовий стан підприємства можна вважати недостатній розвиток науки і техніки. Аграрні підприємства у своїй переважній більшості неохоче впроваджують наукові досягнення.

Деякі вчені відмічають, що в основі банкрутства підприємств лежать переважно фінансові чинники. До основних відносять перевищення фінансових зобов'язань підприємства над його активами. Такий фінансовий стан підприємства характеризується показником «чиста від'ємна вартість» або «чиста вартість дефіциту», тривалим перевищенням обсягу від'ємного грошового потоку над позитивним, тобто розбалансованістю грошових потоків, тривалою неплатоспроможністю підприємства, викликаною низькою ліквідністю його активів.

Отже, банкрутство, як елемент ринкових відносин, стало реальністю сучасної економіки. Сьогодні ще багато керівників не хочуть вірити і усвідомлювати, що їхні підприємства можуть бути визнані банкрутами. Незначний ріст показників прибутковості та фінансової стабільності підприємств не гарантує захисту від банкрутства, тому керівники підприємств повинні розуміти економічну сутність банкрутства та володіти методикою діагностики і попередження банкрутства суб'єктів господарювання.

Література:

1. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом : Закон України від 30 черв. 1999 р. № 784-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 42-43. С. 858–899.

2. Терещенко О. О. Фінансова санація та банкрутство підприємств : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2000. 412 с.

3. Чумак В. Д. Проблеми оцінки платоспроможності підприємств в сучасних умовах. *Людина, природа, техніка у ХХІ столітті* : праці 7 міжнар. наук.-практ. конф., Полтава, 16-17 листопада 2017 р. Полтава, 2017. С. 3–4.

**Аліна Чучко, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Юрій Лебедин, здобувач вищої освіти СВО Магістр
Полтавська державна аграрна академія**

ОПЕРАЦІЇ ЗІ СТРАХУВАННЯ: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ

Правовою основою розвитку страхової діяльності є Закон України «Про страхування» [2], який регулює відносини в сфері страхування і спрямований на утворення ринку страхових послуг, посилення страхового захисту майнових інтересів підприємств, організацій та громадян.

За формою проведення страхування поділяється на добровільне та обов'язкове. Обов'язкове страхування ґрунтується на принципах обов'язковості як для страхувальника, так і для страховика, а умови і порядок здійснення добровільного страхування визначаються правилами страхування, що встановлюються страховиком самостійно на підставі договору.

Як обов'язкове так і добровільне страхування поділяється на види, що визначені Законом України «Про страхування» [2]. Підприємства є безпосередніми учасниками страхування, а тому питання щодо аналітичного обліку розрахунків зі страхування є актуальними та потребують вирішення.

Облік розрахунків за страхуванням ведеться на рахунку 65 «Розрахунки за страхуванням», який має такі субрахунки: 651 «За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування», 652 «За соціальним страхуванням», 654 «За індивідуальним страхуванням», 655 «За страхуванням майна» [3].

Облік розрахунків за єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування ведеться на субрахунку 651 «За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування».

На субрахунку 652 «За соціальним страхуванням» ведеться облік розрахунків із Фондом соціального страхування України за збором на обов'язкове соціальне страхування [3].

На субрахунку 654 «За індивідуальним страхуванням» ведеться облік розрахунків зі страховими організаціями по індивідуальному страхуванню персоналу підприємства, за їх письмовими дорученнями, у разі добровільного страхування, з нарахованої заробітної плати робітників страхових внесків за договорами та по обов'язковому страхуванню, що встановлюється законодавством [3].

На субрахунку 655 «За страхуванням майна» ведеться облік розрахунків за страхуванням майна підприємства та майна працівників підприємства. Такі страхові платежі підлягають перерахуванню страховим організаціям [3].

З М І С Т

<i>Євген Аніброєв, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Анна Решетило, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Максим Бова, здобувач вищої освіти СВО Магістр Полтавська державна аграрна академія</i> ФАКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ТА РЕНТАБЕЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	3
<i>Дмитро Аранчій, к.е.н., доцент кафедри; Марина Гончар, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Олена Білотор, здобувач вищої освіти СВО Магістр Полтавська державна аграрна академія</i> РОЛЬ АМОТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА	4
<i>Ксенія Артеменко, економіст з ОПО, відділення АТ «КредіАгріколь Банк», смт. Нові Санжари</i> РОЛЬ КРЕДИТУВАННЯ АПК В РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ	8
<i>Наталія Базавлук, к.е.н., доцент; Анна Флегантова, к.е.н., доцент Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»</i> СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ НАФТОВИДОБУВНОЇ ГАЛУЗІ	9
<i>Дар'я Балабуха, здобувач вищої освіти СВО Магістр Полтавська державна аграрна академія</i> ВІДНОСИНИ ПРАЦІВНИКА ТА РОБОТОДАВЦЯ НА ЗАСАДАХ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	12
<i>Лариса Бездудна, директор філії ПрАТ СК «Провідна» в Полтавській області</i> ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ОBOB'ЯЗКОВОГО МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	14
<i>Олександр Безкровний, к.е.н., доцент; Богдана Одновол, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Олександр Арестов, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії Полтавська державна аграрна академія</i> СУЧАСНА ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ ПОДАТКОВИХ ЗНИЖОК	16

Юлія Терещенко, здобувач вищої освіти СВО Магістр Полтавська державна аграрна академія СУТНІСТЬ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЗМІСТ УПРАВЛІННЯ НЕЮ	142
Олексій Томілін, д.е.н., професор Полтавська державна аграрна академія ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	144
Yussuf Suleiman Khalfan, student for PhD specialties 051 «Economy» Poltava University Economics and Trade EXPANDING DOMESTIC FINANCIAL RESOURCE BASE OF ZANZIBAR	147
Євгенія Черепанова, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Яна Волкова, здобувач вищої освіти СВО Магістр Полтавська державна аграрна академія ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ.....	148
Марина Чижевська, к.е.н., доцент; Дар'я Пісоцька, асистент кафедри; Вадим Гвоздяний, аспірант кафедри Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» ГРОМАДСЬКИЙ БЮДЖЕТ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ..	150
Валентина Чумак, к.е.н., доцент Полтавська державна аграрна академія УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ЯК ЗАСІБ ПОПЕРЕДЖЕННЯ БАНКРУТСТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	152
Валентина Чумак, к.е.н., доцент; Наталія Кіріченко, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії Полтавська державна аграрна академія ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВ	154
Аліна Чучко, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Юрій Лебедін, здобувач вищої освіти СВО Магістр Полтавська державна аграрна академія ОПЕРАЦІЇ ЗІ СТРАХУВАННЯ: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ.....	156

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Матеріали
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених
«Наукове забезпечення розвитку національної економіки:
досягнення теорії та проблеми практики»
31 жовтня 2019 р.

Затверджено до друку
Вченою радою факультету обліку та фінансів
Полтавської державної аграрної академії
(протокол № 3 від 11 листопада 2019 р.)

*Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.
Відповідальність за оформлення списку використаних джерел несуть автори.*

Надруковано: РВВ ПДАА,
36003, м. Полтава, вул. Г. Сковороди, 1/3

Підп. до друку 12.11.2019 р. Папір офс.
Тираж 100 примірників.